

Praca w Austrii – stan w 2015 r.

Polacy, podobnie jak obywatele innych krajów Unii Europejskiej mogą podejmować pracę w Austrii bez uzyskiwania pozwolenia, jednakże po spełnieniu określonych warunków.

Obowiązująca od 1 maja 2011 r. austriacka ustawa o zwalczaniu dumpingu płacowego i socjalnego (Lohn- und Sozialdumping-Bekämpfungsgesetz), w skrócie **LSDB-G** wprowadziła istotne zmiany dotyczące warunków zatrudniania w Austrii pracowników z nowych krajów członkowskich Unii Europejskiej (Polski, Czech, Słowacji, Węgier, Słowenii, Litwy, Łotwy i Estonii, Bułgarii i Rumunii).

Cytowany akt normatywny wprowadza zrównanie stawek płacowych i obowiązkowych stawek na ubezpieczenia społeczne pracowników z wyżej wymienionych krajów ze stawkami obowiązującymi rodzimych, austriackich pracowników.

Wysokości stawek płacowych austriackich pracowników są określane przez stosowne ustawy, rozporządzenia lub umowy zbiorowe (płacowe zbiorowe umowy taryfowe) zawierane w ramach poszczególnych branż (tzw. Kollektivverträge). Wysokość taryfowych stawek płacowych wg branż jest dostępna na stronach internetowych takich jak np. <http://www.guschi.at/kollektiv.htm> lub <http://www.kollektivvertrag-online.at>

Przykładowo, zbiorowe umowy taryfowe dla fachowych pracowników zatrudnionych w przemyśle budowlanym, w zależności od zajmowanego stanowiska, określają minimalne wynagrodzenie w przedziale od 7,73 EUR za godzinę do 14,55 EUR za godzinę. Pracodawcy zarejestrowani i mający swoje siedziby na terenie Austrii (inländische Arbeitgeber) oraz pracodawcy nie zarejestrowani i nie mający własnej siedziby na terenie Austrii (ausländische Arbeitgeber) są zobowiązani do wypłacania wynagrodzeń pracownikom w wymiarze przewidzianym np. w umowach taryfowych dla poszczególnych rodzajów wykonywanej pracy. Obowiązuje również czas pracy określany przez stosowne umowy taryfowe.

Wspomniane wyżej regulacje odnoszą się również do tych zagranicznych firm, które zawodowo trudnią się delegowaniem (podnajmowaniem) pracowników np. z Polski do realizacji np. umowy o dzieło na terenie Austrii.

Pracodawcy, w tym z Polski, zobowiązani są do prowadzenia dokumentacji w języku niemieckim w postaci:

- 1) umowy o pracę (Arbeitsvertrag) lub dokładnego opisu praw i obowiązków służbowych danego pracownika z podaniem wysokości wynagrodzenia (Dienstzettel);

- 2) karty czasu pracy (Arbeitszeitaufzeichnung);
- 3) listy płac (Lohnaufzeichnung);
- 4) listy wypłat wynagrodzeń (Lohnzahlungsnachweise) w postaci przelewów bankowych lub zakładowej listy wypłat z kasy przedsiębiorstwa.

Koordynującym organem kontrolnym ds. przestrzegania postanowień zapisów ustawy O zwalczaniu dumpingu płacowego i socjalnego jest Wiedeński Okręgowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Wiener Gebietskrankenkasse, w skrócie WGKK), Wienerbergstrasse 15-19, A-1100 Wien, tel.: (00431) 601 22 38 06, fax.: (00431) 601 46 13, e-mail: office@wgkk.at, Internet: www.wgkk.at

Działania kontrolne są również prowadzone przez zakłady ubezpieczeń zdrowotnych (Krankenversicherungsträger), instytucje pełniące funkcje organów inspekcji pracy na budowach (Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungskasse) oraz **Federalne Ministerstwo Finansów** tzw. **KIAB** – zob. poniżej.

Do KIAB należy pisemnie zgłaszać:

- polskich pracowników delegowanych przez polskie firmy do Austrii w celu realizacji określonych prac takich jak np. umowy o dzieło zleconej przez austriacką firmą tzw. Generalunternehmer;
- pracowników prowadzących w Polsce własną działalność gospodarczą i przyjeżdżających do Austrii indywidualnie w celu podjęcia pracy polegającej np. na realizacji umowy o dzieło zleconej przez austriacką firmę tzw. Generalunternehmer.

Pisemne zgłoszenie do **KIAB** wypełnia polski pracodawca delegujący fachowców do prac w Austrii jak również polski obywatel prowadzący samodzielną działalność gospodarczą w Polsce zamierzający pracować w Austrii na jeden tydzień przed rozpoczęciem pracy w tym kraju. (W szczególnie uzasadnionych przypadkach –krócej niż tydzień).

Elektronicznego zgłoszenia o planowanym rozpoczęciu pracy w Austrii należy dokonywać minimum **na jeden tydzień przed rozpoczęciem pracy w Austrii**. Formularz dostępny jest na stronie internetowej Federalnego Ministerstwa Finansów (w formacie pdf do wypełnienia w systemie online): www.bmf.gv.at w TOOLS - po prawej stronie ekranu klikamy w „Formulare”, dalej w ”zur Folmulardatenbank” oraz w okienku „Auswahl” wpisujemy ZKO 3. Następnie klikamy w Suchen i wybieramy wersję niemiecką ZKO 3 lub angielską ZKO 3-E, klikamy w link „Web Formular”, wybieramy: Neumeldung” albo „Nachsendung” oraz „weiter”. Po pojawieniu się formularza szczegółowo należy go wypełnić (dostępna jest

pomoc online przy wpisywaniu poszczególnych pozycji, pominięcie niektórych informacji spowoduje jego nieprzyjęcie) i przesłać elektronicznie na adres Federalnego Ministerstwa Finansów (KIAB) tj.:

Zentrale Koordinationsstelle
des Bundesministeriums für Finanzen
für die Kontrolle illegaler Beschäftigung
Brehmstrasse 14
A-1110 Wien

E-Mail: post.finpole-zko@bmf.gv.at

Fax.: (00431) 514 33 59100 69

Federalne Ministerstwo Finansów (KIAB), po odnotowaniu wpływu wniosku, przesyła go dalej do kompetentnego terytorialnie oddziału Urzędu Pośrednictwa Pracy - AMS (www.ams.at), w miejscowości, gdzie będą realizowane prace. KIAB jest zobowiązany do przesłania polskiemu pracodawcy potwierdzenia otrzymania zgłoszenia. Ponieważ może to trwać, zaleca się posiadanie potwierdzenia wysłania zgłoszenia.

Wymóg zgłoszenia polskich pracowników do **KIAB** obowiązuje przez okres trwania realizacji austriackiego zlecenia określonego w pisemnym kontrakcie zawartym pomiędzy polskim wykonawcą i austriackim zleceniodawcą. Po przesłaniu wniosku z tygodniowym wyprzedzeniem, polscy fachowcy mogą rozpocząć prace nawet w przypadku, gdy ich polski pracodawca nie otrzymał jeszcze stosownego potwierdzenia – w tym przypadku od oddziału Austriackiego Urzędu Pośrednictwa Pracy - AMS (ArbeitsMarktService), na którego administracyjnym terenie jest realizowany kontrakt.

W przypadku, gdy Federalne Ministerstwo Finansów wspólnie z lokalnym oddziałem AMS (ArbeitsMarktService) odmówią wydania stosownego potwierdzenia (np. zakwestionują kwalifikacje zawodowe polskich fachowców, wysokość wynagrodzenia, brak polskiego dokumentu o ubezpieczeniu w polskim oddziale ZUS w postaci **karty A1**), wówczas wszelkie prace realizowane przez zgłoszonych pracowników muszą zostać przerwane. Kopie wypełnionych i przesłanych do KIAB formularzy (na tydzień przed rozpoczęciem pracy w Austrii) cały czas towarzyszą polskim pracownikom delegowanym do pracy w Austrii. Dla pracodawców nie przestrzegających zapisów wymienionej wyżej ustawy są przewidziane różnorodne kary, włącznie z zakazem prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Austrii co najmniej przez jeden rok.

Pracodawcy zatrudniający do 3 pracowników opłacanych poniżej przepisowych stawek taryfowych będą karani grzywną w wysokości od 1 tys. EUR do 10 tys. EUR, za każdego

pracownika. W przypadku ponownego stwierdzenia przez organy kontrolne łamania przepisów grzywna wyniesie od 2 tys. EUR do 20 tys. EUR, za każdego pracownika.

Pracodawcy zatrudniający więcej niż 3 pracowników opłacanych poniżej przepisowych stawek taryfowych będą karani grzywną w wysokości od 2 tys. EUR do 20 tys. EUR za każdego pracownika. W przypadku ponownego stwierdzenia przez organy kontrolne łamania przepisów grzywna wyniesie od 4 tys. EUR do 50 tys. EUR, za każdego pracownika. Dodatkowo pracodawcy będą zobowiązani do wypłacenia pracownikom zaległych różnic wynagrodzenia oraz uzupełnienia austriackiemu zakładowi ubezpieczeń społecznych zaległych składek.

W przypadku pracodawców nie zarejestrowanych i nie mających własnej siedziby na terenie Austrii (ausländische Arbeitgeber), kary będą nakładane nie tylko za wspomniane wyżej zaniżanie płac, ale również za utrudnianie urzędowym organom przeprowadzania czynności kontrolnych polegające np. na odmowie wpuszczenia kontrolerów na plac budowy i do pomieszczeń biurowych, odmowie udostępnienia dokumentacji pracowniczej, czy też braku opisaną wyżej dokumentacji pracowniczej. W tych przypadkach grzywny mogą wynosić od 500,00 EUR do 5 tys. EUR, a przy ponownym stwierdzeniu uchybień od 1 tys. EUR do 10 tys. EUR.

Austriaccy pracodawcy mogą być ukarani grzywnami w podobnym wymiarze w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie odprowadzania składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne lub zalegania w opłacaniu tych składek.

Pracodawcy nie zarejestrowani i nie mający własnej siedziby na terenie Austrii (ausländische Arbeitgeber), kontynuujący pracę pomimo orzeczenia w stosunku do nich wcześniejszego zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Austrii, będą karani grzywną od 2 tys. EUR do 20 tys. EUR.

W przypadku zamiaru wykonywania pracy w **zawodach reglamentowanych** przed rozpoczęciem pracy w Austrii fakt ten należy zgłosić do Federalnego Ministerstwa Gospodarki (www.bmwf.w.gv.at). Lista zawodów reglamentowanych oraz stosowne formularze zgłoszeniowe opublikowane są na stronie internetowej tego ministerstwa w zakładce „Grenzüberschreitende Dienstleistungserbringung“.

UWAGA! Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Wiedniu nie ponosi odpowiedzialności za skutki decyzji i działań podjętych na podstawie informacji zawartych w informacji. Moc wiążącą posiadają jedynie polskie i austriackie przepisy zawarte w stosownych ustawach i innych aktach normatywnych.